

naar de ikke blive brugte med Maadehold. Men jeg maa holde for, at kan man blive ved den maadeholdne Brug, er Alkohol et godt og gavnligt Nærings- og Nydelsesmiddel, og navnlig for den lille Mand. Der er talt saa meget, ogsaa af lærde Statistikere, om den Ulykke, det er for Smaamanden, at han udelægger sin Velsærd paa Brændevin; det forbaer mig noget at høre sligt fra Medlemmer, der, efter hvad der offentlig foreligger, have givet sig noget af med Arbejds-Statistik. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgtræds har ogsaa høstet noget med den Slags Statistik, og tager jeg ikke fejl, har han nylig udgivet et Skrift om, hvor stor Arbejdslønnen er, og han kommer deri til det Resultat, at for Folk, der arbejde paa egen Koste, er Lønnen mellem 400 og 500 Kr. aarlig for Landet i dets Helhed. Jeg gad vidst, hvilken Forestilling det ærede statistiske Medlem har om Betydningen af 400—500 Kr. til at leve af for Mand, Kone og Børn, naar han tror, at der bliver noget som helst at slotte sig med til unødvendige Ting. Sagen er den, at for Folk med saa smaa Indtægter har Brændevinen netop sin allerstørste Betydning. Naar man færdes lidt omkring i Landet, saaledes som jeg som ungt Menneske og i de senere Aar i andet Værende har gjort, finder man saadanne Arbejdere rundt omkring. Man kan ikke komme ud ad en Landevej uden at finde Stenlagere, paa Landmændenes Marker finder man Arbejdere i Landmændenes Brød, i Skovene finder man Skovarbejdere, og gaar man til Jæstnings- eller Jærnbaneanlæg, finder man ligeledes Arbejdere, som have haardt legemligt Arbejde, og som først kunne komme hjem igen om Aftenen og faa et Maaltid varm Mad. Vrede Medlemmer, der have deres Dine med sig — det kan jo ikke ventes af lærde Statistikere — ville finde, at der er ikke nogle faa Hundreder eller Tusinder, men Titusinder af disse Medborgere, der gaa hver Morgen fra deres Hjem med deres fattige Pukke Mad i et tarveligt Lommerørklæde, groft Rugbrød med thindt Fedt eller Margarine og maaſte en Skive Flæst dertil, og derpaa skulle de leve fra Kl. 6 om Morgenen, til de Kl. 6—7 om Aftenen komme hjem. Og saa vil man sige, at den Snaps, en saadan Arbejder kan erhverve sig for fattige 5 Dre, skulde være en Lüksus for ham! Jeg har ikke hørt noget mere ubarmhjertigt end at ville misunde ham den lille Forfriskning, at faa en Snaps til den tørre Mad, som han maa nøjes med fra Morgen til Aften. Hvis de Herrer, der have saa ondt af denne Snaps, vidste, hvad de talte om, vidste hvor-

ledes Forholdene, Livsvilkaarene ere for en meget stor Del af Befolkningen, vilde de Udtalelser, der ere komne fra den Side, være noget af det brutaleste og urimeligste; men de Folk vide ikke, hvad de tale om. De have set statistiske Opgørelser om, at Arbejderne have i Kjøbenhavn 600 Kr., i Købstæderne 500 Kr. og paa Landet 400 Kr., men hvad det har at sige at skulle leve deraf Aaret rundt, have de sikkert ingen Forestilling om, thi ellers vilde de ikke tale i saa hastemte Toner, som de have gjort her, baade i Gaar og i Dag, om den Ulykke, som Brændevinen skal være for den fattige Mand.

Nu siger man, at man i og for sig ikke vil bekæmpe den maadeholdne Brug, og at man mener, at en saadan Stat som den, der her er Tale om, ikke vil ramme det maadeholdne Brug, men kun det umaadeholdne. Jeg har ikke hørt noget mere overfladisk end det. Der er dog ingen Tvivl om, at de, der maa siges at være forfaldne til Brændevin, saa vel de, der ligefrem kunne kaldes Drankere, som de, der kun kunne betegnes som tilbøjelige til at tage sig for stor en Snaps og drikke mere, end de have Raad til, ikke ville lade sig stærkt paavirke af den Stat, der her er Tale om, men saa skal man op til en saadan Stat, som det ærede Medlem fra Nørre-Sundby (S. K. Larsen) omtalte: 4 a 6 Kr. pr. Pot, for man kan ramme de Folk. Nej, jeg er sikker paa, at selv om man sætter Prisen paa en Pot Brændevin til hen imod 1 Kr., hvad man jo gør ved dette Forslag, skulle de egentlige Drankere nok faa fat paa den alligevel. Det er, tror jeg, ikke stort anderledes, om man sætter Prisen lidt højere eller lidt lavere. Og dertil kommer en anden Ting, at hvis det skulde vise sig, at denne Form af Beruselse blev forbudt, saa findes der andre Former. Man har i saa Henseende gjort ret interessante Erfaringer andre Steder. Der findes Stater i Amerika, som maa være Idealer for det ærede Medlem fra Nørre-Sundby, Stater, som overhovedet have forbudt Produktion og Handel med Spiritus (Afbrydelse). Ikke de forenede Stater som saadanne, men Dels af dem, Smaastater (Afbrydelse af S. K. Larsen). Nej, det ærede Medlem vil ikke have Forbud, men han vil have saa høj en Stat, at den almindelige Mand ikke kan faa Snapsen. Det ærede Medlem vil, at Snapsen skal være som Medicin, saa at man, medens man nu drikker Brændevin bægervis, kommer til at drikke den draabevis, som Kamferdraaber. Men det, som det ærede Medlem forstyrrede mig i at sige, er, at der findes Stater paa den